

ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către reprezentantul legal al recurentului Întreprinderea de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic și de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Popovici împotriva Întreprinderii de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea salariului, penalității, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Mihail Popovici, a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto”, a fost casată hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a fost pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii în partea încasării din contul Întreprinderii de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto” în beneficiul lui Mihail Popovici a sumei de 133 518 lei și 02 bani, cu titlu de salariu neachitat pentru perioada: iulie 2016 – aprilie 2018, suma de 29 064 lei, cu titlu de compensație pentru încetarea contractului individual de muncă, suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în total 172 582 lei și 02 bani; în rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La data de 07 noiembrie 2018, Mihail Popovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Ministerului Economiei și Infrastructurii al R.M. cu privire la încasarea salariului, penalității, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, 19 octombrie 2015, prin ordinul nr. 72-p emis de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al R.M., a fost numit temporar în funcția de administrator interimar al Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, începând cu 18 noiembrie 2015 și până la numirea nemijlocită a conducătorului întreprinderii.

Menționează reclamantul că, la 18 noiembrie 2015 a fost încheiat contractul individual de muncă cu nr. 191 cu fondatorul Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto” - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al R.M.

Afirmă reclamantul că, prin ordinul nr. 57-p din 10 octombrie 2017 al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al R.M., a fost reziliat contractul individual de muncă nr. 191 din 18 noiembrie 2015, fiind aprobată demisia reclamantului din funcția de administrator interimar al Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”.

Invocă că, exercitând funcția de administrator interimar, pentru perioada iulie 2016 – aprilie 2018, au avut loc rețineri salariale, precum și a altor plăți în valoare totală de 164 612 lei, iar calculul total până la 01 noiembrie 2018, constituie suma de 303 858 lei.

Sușține că, la 20 septembrie 2018, a expediat în adresa pârâtului o somație, în vederea achitării restanțelor la salariu, iar la data de 24 octombrie 2018, pârâtul a achitat reclamantului suma de 7500 lei care constituie plata salariului pentru luna iulie 2016.

Cere reclamantul Mihail Popovici încasarea salariului, penalității, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral din contul Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”.

Ulterior, a depus o cerere de concretizare a cerințelor, solicitând astfel, de la Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto” și de la Ministerul Economiei și Infrastructurii al R.M. încasarea, în mod solidar, a restanțelor salariale, constituite din: 193 776 lei cu titlu de salariu și compensarea pentru rezilierea anticipată a contractului: 528 976 lei și 61 bani cu titlu de penalitate; 58 118 lei și 52 bani, cu titlu de dobândă de întârziere și 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 04 martie 2020, acțiunea a fost admisă parțial. A fost dispusă încasarea sumei în mărime de 193 776 lei cu titlu de rețineri salariale și compensație pentru rezilierea contractului de muncă; 200 000 lei cu titlu de penalitate; 58 118 lei și 52 bani cu titlu de dobândă de întârziere și 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Mihail Popovici, a fost admis apelul declarat de către Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, a fost casată hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și a fost pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii în partea încasării din contul Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto” în beneficiul lui Mihail Popovici a sumei de 133 518 lei și 02 bani, cu titlu de salariu neachitat pentru perioada: iulie 2016 – aprilie 2018, suma de 29 064 lei, cu titlu de compensație pentru încetarea contractului individual de muncă, suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în total 172 582 lei și 02 bani; în rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 07 noiembrie 2018, Mihail Popovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Î.S. „Combinatul

Republican de Instruire Auto”, Ministerului Economiei și Infrastructurii al R.M. cu privire la încasarea salariului, penalității, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

La caz, sa constatat că, la 19 octombrie 2015, prin ordinul nr. 72-p emis de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al R.M., a fost numit temporar în funcția de administrator interimar al Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, începând cu 18 noiembrie 2015 și până la numirea nemijlocită a conducătorului întreprinderii.

De asemenea, potrivit certificatului contabil nr. 01-100 din 13 septembrie 2018, se atestă că pentru perioada de 01 iulie 2016 – 01 ianuarie 2018, s-au format rețineri salariale în contul salariatului Mihail Popovici în sumă de 133 518 lei și 02 bani.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei reiese cu certitudine că, reclamantului Mihail Popovici urmează a-i fi achitată compensația bănească în sumă de 29 064 lei, având în vedere că a fost reziliat contractul individual de muncă prin ordinul nr. 57-p din 10 octombrie 2017, iar salariul mediu lunar al acestuia constituie suma de 9688 lei.

Instanța de apel a considerat ca neîntemeiată cerința reclamantului cu privire la încasarea penalității pentru neachitarea la timp a salariului pentru perioada: iulie 2016 – aprilie 2018.

Or, Colegiul reține că, din materialele cauzei rezultă dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului. Prescripția privind lichidarea iregularităților constatate în cadrul inspectării financiare tematice la Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto” din 15 octombrie 2018 și Raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice la Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto” din 10 octombrie 2018 din care se deduce că, în perioada raportată, în care reclamantul Mihail Popovici, ocupa funcția de administrator interimar al Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Inspectoratul Fiscal de Stat, în rezultatul inspectării financiare tematice, reieșind din abaterile depistate a blocat conturile bancare ale întreprinderii, din care cauză nu a fost posibilă achitarea salariilor.

La 02 aprilie 2021, reprezentantul legal al recurentului Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii cu privire la încasarea restanței salariale în mărime de 68 843 lei și 80 bani, restul pretențiilor să fie excluse.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificându-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. c) și (4) din Codul de procedură civilă.

La 23 aprilie 2021, reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii primei instanțe din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu

pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depuse de Mihail Popovici.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. c) și (4) din Codul de procedură civilă.

Reprezentanții recurenților în cauză au opinat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 28 aprilie 2021 instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 96, V. II).

Prin referința depusă la 19 aprilie 2021, reprezentantul legal al Ministerului Economiei și Infrastructurii al R.M., Tamara Olteanu, a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu, ca inadmisibil.

Prin referința depusă la 20 aprilie 2021, intimatul Mihail Popovici a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentantul legal al recurentului Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic, ca inadmisibil.

Prin referința depusă la 28 aprilie 2021, reprezentantul legal al Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Nicolae Ghilescu, a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 03 februarie 2021, iar cererile de recurs au fost depuse la 02 aprilie 2021 și 23 aprilie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea și recepționarea copiei deciziei integrale participanților la proces la 17 martie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.71, V. I), însă careva date ce ar confirma recepționarea acestuia de către recurenți la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursurile sunt declarate în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de către reprezentantul legal al Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic și de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către reprezentantul legal al recurentului Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic și de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul părților recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de către reprezentantul legal al

recurentului Î.S. „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic și de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către reprezentantul legal al recurentului Întreprinderea de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto”, Galina Paznic și de către reprezentantul legal al recurentului Mihail Popovici, Alexandru Tonu, împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat